

Presentació

JOSEP M. JUJOL

L'obra de Josep Maria Jujol ha anat guanyant rellevància en les darreres dècades. Tot i la progressiva recuperació del prestigi del modernisme català, la seva figura havia quedat al marge del relat historiogràfic establert, sovint considerada menor o de segona fila i sempre subordinada a la lògica de l'obra de Gaudí. Avui, però, la situació ha canviat de manera radical: Jujol és cada vegada més valorat per la seva connexió amb valors contemporanis i per la singularitat d'una obra que, en bona part, encara resta per descobrir.

Recentment, la part del seu fons documental que quedava inèdit ha estat cedit al Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i dipositat a la seu de Tarragona. El descobriment i l'estudi d'aquest llegat -que inclou edificis, mobles, objectes, arquitectura efímera i obres artístiques- obre noves perspectives. Els investigadors que hi treballen afirmen que aquest conjunt consolida una lectura de l'obra jujoliana amb codis, expressivitats i valors del tot singulars. Aquesta recerca és una de les principals motivacions per dedicar-li el *Curset* d'enguany i constituirà un element central del debat.

Jujol es diferencia de la majoria d'arquitectes, també dels seus contemporanis, perquè és alhora arquitecte, artista i artesà. En moltes de les seves obres, el veritable interès de l'aportació jujoliana comença precisament allà on habitualment els arquitectes acaben la seva feina: és a dir, un cop resolt els problemes pràctics -organitzatius, constructius i funcionals. Es llavors quan els seus edificis esdevenen llenços on desplegar-hi la seva creativitat, treballant materials i superfícies amb una llibertat i intensitat que converteixen l'arquitectura en una obra d'art total. La seva aportació transcendeix els paràmetres habituals de l'arquitectura i se centra en dimensions simbòliques i expressives com la pertinença, l'espiritualitat, el joc i la sacralització, molt sovint traduïdes en elements figuratius que desafien idees establertes amb força durant la modernitat.

L'arquitecte Josep Llinàs defineix aquesta dimensió simbòlica sota el concepte d'“accions dominicals”: intervencions que sorgeixen d'una cultura local vinculada al territori, la ruralitat i la celebració festiva, on la creativitat flueix lliure de la lògica del treball diari. Aquesta singularitat permet entendre l'obra de Jujol com una expressió d'espiritualitat i llibertat artística, que convida a ser interpretada i celebrada des d'una òptica diferent de la convencional.

Aquest caràcter *celebratiu* fa que molts elements s'hagin resolt sense la voluntat de perdurar, a diferència del que acostuma a cercar l'arquitecte en els seus edificis. Per això, resulta especialment pertinent abordar l'obra de Josep Maria Jujol en el marc d'un curs dedicat a la conservació del patrimoni. La seva producció, fràgil i efímera, sovint construïda amb materials reciclats, demana estratègies de preservació capaces de respectar aquesta naturalesa sensible, allunyada de la idea convencional de permanència. Alhora, la seva arquitectura i el seu art formen una unitat indissoluble, ja que moltes intervencions plàstiques van ser creades pel mateix Jujol. Aquesta fusió li confereix una autoria excepcional i fa que qualsevol actuació posterior sigui d'una complexitat i delicadesa singulars.

Presentación

JOSEP M. JUJOL

La obra de Josep Maria Jujol ha ido ganando relevancia en las últimas décadas. A pesar de la progresiva recuperación del prestigio del modernismo catalán, su figura había quedado al margen del relato historiográfico establecido, a menudo considerada menor o de segunda fila y siempre subordinada a la lógica de la obra de Gaudí. Hoy, sin embargo, la situación ha cambiado de manera radical: Jujol es cada vez más valorado por su conexión con valores contemporáneos y por la singularidad de una obra que, en gran parte, aún está por descubrir.

Recientemente, la parte de su fondo documental que permanecía inédito ha sido cedido al Colegio de Arquitectos de Cataluña y depositado en la sede de Tarragona. El descubrimiento y estudio de este legado -que incluye edificios, muebles, objetos, arquitectura efímera y obras artísticas- abre nuevas perspectivas. Los investigadores que trabajan en él afirman que este conjunto consolida una lectura de la obra *jujoliana* con códigos, expresividades y valores del todo singulares. Esta investigación es una de las principales motivaciones para dedicarle el *Curset* de este año y constituirá un elemento central del debate.

Jujol se diferencia de la mayoría de los arquitectos, incluso de sus contemporáneos, por ser a la vez arquitecto, artista y artesano. En muchas de sus obras, el verdadero interés de la aportación jujoliana comienza precisamente allí donde habitualmente los arquitectos terminan su labor: es decir, una vez resueltos los problemas prácticos -organizativos, constructivos y funcionales. Es entonces cuando sus edificios se convierten en lienzos donde desplegar su creatividad, trabajando materiales y superficies con una libertad e intensidad que transforman la arquitectura en una obra de arte total. Su aportación trasciende los parámetros habituales de la arquitectura y se centra en dimensiones simbólicas y expresivas como la pertenencia, la espiritualidad, el juego y la sacralización, muy a menudo traducidas en elementos figurativos que desafían ideas firmemente establecidas durante la modernidad.

El arquitecto Josep Llinàs define esta dimensión simbólica bajo el concepto de “acciones dominicales”: intervenciones que surgen de una cultura local vinculada al territorio, la ruralidad y la celebración festiva, donde la creatividad fluye libre de la lógica del trabajo diario. Esta singularidad permite entender la obra de Jujol como una expresión de espiritualidad y libertad artística, que invita a ser interpretada y celebrada desde una óptica diferente a la convencional.

Este carácter celebrativo hace que muchos elementos se hayan resuelto sin la voluntad de perdurar, a diferencia de lo que habitualmente busca el arquitecto en sus edificios. Por ello, resulta especialmente pertinente abordar la obra de Josep Maria Jujol en el marco de un curso dedicado a la conservación del patrimonio. Su producción, frágil y efímera, a menudo construida con materiales reciclados, exige estrategias de preservación capaces de respetar esta naturaleza sensible, alejada de la idea convencional de permanencia. Al mismo tiempo, su arquitectura y su arte forman una unidad indisoluble, puesto que muchas intervenciones plásticas fueron creadas por el propio Jujol. Esta fusión le confiere una autoría excepcional y hace que cualquier actuación posterior sea de una complejidad y delicadeza singulares.

COMITÈ ORGANITZADOR

Jordi Segura i Roger Sobirà, directors del XLVIIIè Curset

COMITÈ ASSESSOR

Josep Llinàs, Moisés Puente i Jaume Coscollar

COL·LABORADORS

Ignasi Pagès, Mònica Sans i Neus Reverté

REPRESENTANTS DE LA JUNTA DIRECTIVA

Josep Maria Boronat i Pujals, president de l'AADIPA
Àlex Grávalos i Torner, secretari tècnic de l'AADIPA

Presentation

JOSEP M. JUJOL

The work of the Catalan architect Josep Maria Jujol has been gaining significance in recent decades. Despite the gradual recovery of Catalan Modernism's prestige, his figure had long remained on the margins of the established historiographic narrative, often regarded as minor or secondary, and always subordinated to the logic of Gaudí's work. Today, however, the situation has changed radically: Jujol is increasingly valued for his connection with contemporary sensibilities and for the singularity of a body of work that still largely remains to be discovered.

Recently, the part of his documentary archive that had remained unpublished was donated to the College of Architects of Catalonia and deposited at its Tarragona headquarters. The discovery and study of this legacy -which includes buildings, furniture, objects, ephemeral architecture and artistic works - opens new perspectives. Researchers working on it confirm that this collection consolidates a reading of Jujol's oeuvre with entirely unique codes, expressions and values. This research is one of the main motivations for dedicating this year's *Curset* to him and will constitute a central element of the debate.

Jujol stands apart from most architects, including his contemporaries, because he was at once an architect, an artist and a craftsman. In many of his works, the true interest of Jujol's contribution begins precisely where architects usually end their task: once the practical issues -organizational, constructive and functional- have been resolved. It is then that his buildings become canvases on which to unfold his creativity, working with materials and surfaces with freedom and intensity, transforming architecture into a total work of art. His contribution transcends the usual parameters of architecture and focuses on symbolic and expressive dimensions such as belonging, spirituality, play and sacralization, very often translated into figurative elements that boldly challenged ideas firmly established during modernity.

Architect Josep Llinàs defines this symbolic dimension under the concept of “Sunday actions”: interventions arising from a local culture linked to the territory, rural life and festive celebration, where creativity flows freely, unbound by the logic of daily work. This singularity allows us to understand Jujol's work as an expression of spirituality and artistic freedom, inviting it to be interpreted and celebrated from a perspective different from the conventional.

This celebratory character means that many of his creations were conceived without the intention of lasting, unlike what architects typically seek in their buildings. For this reason, it is especially relevant to address the work of Josep Maria Jujol within the framework of a course devoted to heritage conservation. His production, fragile and ephemeral, often built with recycled materials, demands preservation strategies capable of respecting this sensitive nature, far removed from the conventional idea of permanence. At the same time, his architecture and his art form an indissoluble unity, since many of the plastic interventions were created by Jujol himself. This fusion grants him exceptional authorship and makes any subsequent intervention extraordinarily complex and delicate.

XLVIIIè CURSET

Durada: 30 hores lectives (8 hores de visites)

Nombre de places: 240

Idiomes: català / castellà

Assistència presencial i en línia

INFORMACIÓ I SECRETARIA ADMINISTRATIVA

Patricia Calvente

93 306 78 28

agrupacions@coac.net

https://www.arquitectes.cat/ca/aadipa-xlvihi-curset

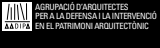
CONTACTE

aadipa48curset@coac.net

XLVIIIè Curset

Jornades Internacionals sobre
la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic
Barcelona
11-14.12.2025

Dijous

11

MATÍ. JORNADA A SANT JOAN DESPÍ

- 09:30 Trobada a la plaça de l'Església
- 09:40 **Benvinguda**
Belén García Criado, alcaldesa de Sant Joan Despí
Visita i xerrades a l'església parroquial Jujol a Sant Joan Despí, 1913-1945
Montserrat Durán, doctora en Història de l'Art, UB
- 10:00 **El poble de Sant Joan Despí i l'arquitectura de Jujol**
Rosa Llinàs, arquitecta, UPC
- 10:45 **La Torre Jujol**
Maite Ruf, arquitecta, ETSAB
Recorregut per Sant Joan Despí
- 11:15 **Visita a la Torre Serra-Xaus i la Torre Jujol**
Maite Ruf, arquitecta
- 12:00 **Visita a la Casa Negra**
Ens hi acompanya Montserrat Durán, doctora en Història de l'Art, i Rosa Llinàs, arquitecta
- 12:40 **Visita a la Torre de la Creu**
Ens hi acompanya Jordi Morros, arquitecte, professor de l'ETSAB
- 13:45 Final de la jornada de matí. Dinar lliure

TARDA. SALA D'ACTES DEL COAC

- 15:50 Acreditacions
- 16:30 **Obertura del 48è Curset**
Guillem Costa, degà del COAC
Josep Maria Boronat, president de l'AADIPA
Jordi Segura i Roger Subirà, arquitectes directors del 48è Curset
Sònia Hernández, consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya
- 17:00 **Jujol I**
Josep Llinàs, arquitecte, ETSAB
- 18:30 Pausa cafè
- 19:00 **Jujol II**
Josep Llinàs, arquitecte
- 20:30 Final de la jornada

Divendres

12

MATÍ. SALA D'ACTES DEL COAC

- 09:30 **Tàpies, Jujol. Mútuament**
Perejaume, artista i escriptor
- 10:15 **Per què ens agrada en Jujol...**
Diàleg de M. Antònia Mayol i Martí Lucena amb Armand Fernández i Cinto Hom, arquitectes
- 11:15 Pausa cafè
- 11:45 **Desdoblaments i desmesures. Un plec Jujol**
Jaume Coscollar, arquitecte, ETSAB
- 12:30 **Jujol in transit**
Francisco Alonso, arquitecte
- 14:00 Final de la jornada de matí. Dinar lliure

TARDA. SALA D'ACTES DEL COAC

- 16:00 **Josep Maria Jujol i Pere Manyach**
Mariàngels Fondevila, doctora en Història de l'Art (UB), MNAC
- 17:00 **Una taxonomia de les finestres; negociacions en la delimitació de l'espai**
Arturo Frediani, doctor arquitecte, ETSAB, professor titular de l'EAR
- 17:45 Pausa cafè
- 18:15 **Cops i manyacs**
Eduard Callís i Guillem Moliner, Un Parell d'Arquitectes, arquitectes i professors de l'ETSAB i la UdG
- 19:15 Final de la jornada de tarda al COAC. Trasllat a l'Ateneu Barcelonès

VESPRE. SALA D'ACTES DE L' ATENEU

- 19:40 **Benvinguda i presentació**
Isona Passola, presidenta de l'Ateneu
Elisabet Cirici, arquitecta conservadora de l'Ateneu
- 19:50 **L'empremta de Jujol a l'Ateneu**
Mateu Barba, arquitecte, ETSAB
- 20:40 Parlaments institucionals
- 21:15 **Visita a l'obra de Jujol a l'Ateneu**
Ens hi acompanyen Mateu Barba i Àlex Gràvalos, arquitectes
- 22:00 Sopar oficial del 48è Curset a l'Ateneu

Dissabte

13

JORNADA A TARRAGONA

- 8:00 Trobada a la plaça de Catalunya amb avinguda del Portal de l'Àngel
- 8:15 Sortida en autocars de Barcelona
- 09:30 **Benvinguda a l'església parroquial dels Pallaresos**
Jordi Segura i Roger Subirà, directors del 48è Curset
- Divisió en 2 grups
- Grup A a les 09:50 / Grup B a les 11.45
Visita a l'església del Sagrat Cor a Vistabella, la Secuita
Roger Miralles, doctor arquitecte i director de l'EAR (URV)
- Grup B a les 09:50 / Grup A a les 11.45
Visita a Can Bofarull, els Pallaresos
Guillem Carabí, doctor arquitecte i professor agregat de l'ETSAB (UPC)
- 13:45 Sortida cap a Tarragona

TARDA. TARRAGONA

- 14:00 Arribada a Tarragona. Trobada davant de la Casa Ximenis, entrada pel Portal del Roser
- 14:30 Dinar informal a la seu de la Demarcació del COAC de Tarragona
- 16:30 **Visita a l'exposició «Jujol»**
Església de Sant Llorenç – Gremi de Pagesos – Demarcació del COAC de Tarragona
Ens hi acompanya Roger Miralles, comissari de l'exposició
- 18:00 Trasllat a l'«Antic Escorxador», seu del Rectorat de la URV
- 18:10 **Presentació de l'Arxiu Jujol**, al Paranimf de la URV
Jordi Romera, arquitecte i president de la Demarcació del COAC de Tarragona
- 18:20 **El fons Jujol**
Ignasi Pagès i Mònica Sans, arquitectes
- 19:10 **El Camp de Tarragona: territori Jujol**
Roger Miralles, doctor arquitecte i director de l'EAR (URV)
- 20:00 Cloenda de la jornada. Tornada en autocars a Barcelona

Diumenge

14

MATÍ. JORNADA A BARCELONA

- 09:45 Trobada a l'avinguda Diagonal amb carrer de Sicília
- 10:00 **Visita a la Casa Planells (1923)**
Presentació de Joan Manuel Nicolàs, arquitecte, ETSAB
- 11:30 Trasllat a l'Escola Josep Maria Jujol, a la riera de Sant Miquel, 43 (Gràcia). Antic taller Manyach, 1916
- 11:45 **La transformació de l'antic taller Manyach**
Jaume Bach, doctor arquitecte, ETSAB
- 12:30 **Visita a l'antic taller Manyach**
Ens hi acompanyen Jaume Bach i Gabriel Mora, arquitectes
- 13:15 Cloenda del 48è Curset

Amb el suport de

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

